

Rijks- en provinciaal beleid op het gebied van sport

1. Rijksbeleid

Via de beleidsbrief sport "Sport en bewegen in Olympisch perspectief" van eind 2011 schetst het kabinet de hoofdlijnen van de sport- en beweegbeleid voor de komende kabinetsperiode. Dit is de nadere invulling van de Rijksoverheid aan de ambities van het Olympisch Plan 2028.

- Olympisch Plan 2028

In de zomer van 2009 heeft een groot aantal organisaties, waaronder NOC*NSF, de VNG, het Interprovinciaal Overleg en het ministerie van VWS het Olympisch Plan 2028 ondertekend. Hierin gaat het niet alleen om de organisatie van de Spelen zelf. Het streven is Nederland op 'Olympisch niveau' te brengen en op diverse terreinen te laten uitblinken. Het mogelijke resultaat is dat in 2028 wellicht de Olympische en Paralympische Spelen in Nederland worden gehouden. Maar het gaat er vooral om dat iedereen profijt heeft van de inspanningen, op sociaal maatschappelijk, economisch, ruimtelijk en welzijnsgebied. In het Olympisch plan staan acht ambities, waaraan alle partijen, dus ook gemeenten, een bijdrage kunnen leveren. Deze ambities zijn:

1. topsportambitie

Nederland heeft in 2016 een vruchtbaar topsportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren. Nederland bezet structureel een top 10 positie op de wereldranglijsten.

2. breedtesportambitie

Nederland is in 2016 een samenleving waarin het beoefenen en beleven van sport voor jong en oud een belangrijke kwaliteit is in hun leven. Minimaal 75% (nu 65%) van de Nederlanders uit alle lagen van de (multiculturele) samenleving doet in 2016 regelmatig aan sport.

3. sociaal-maatschappelijke ambitie

Nederland heeft in 2016 een sociaal klimaat waarin men met plezier samenleeft, trots is Nederlander te zijn en graag iets bijdraagt aan de maatschappij.

4. welzijnsambitie

In 2016 heeft Nederland een gezonde bevolking: fitte werknemers, vitale ouderen en minder mensen (en vooral kinderen) met overgewicht. Voldoende beweging en gezonde voeding zijn de norm.

5. economische ambitie

Nederland heeft in 2016 een sterke, competitieve economie, mede dankzij een grotere arbeidsdeelname, een toegenomen arbeidsproductiviteit, meer aandacht voor innovatie en een sterk internationaal imago.

6. ruimtelijke ambitie

Nederland is in 2028 een land met een goed leefklimaat, voldoende sportaccommodaties en een goede mobiliteit, zodat het organiseren van Olympische en Paralympische Spelen nog beter mogelijk is.

7. evenementen ambitie

Nederland staat in 2016 wereldwijd bekend om zijn grote ambitie en talent voor het organiseren van grote sport- en culturele evenementen.

8. media-aandacht ambitie

Door het vergroten en verbreden van de media-aandacht voor sport is in 2016 de sportbeleving in Nederland dusdanig toegenomen dat ween top drie positie bezetten in Europa. Mede daardoor groeit het aantal mensen dat regelmatig aan sport doet.

- Beleidsbrief sport "Sport en bewegen in Olympisch perspectief"

Samenvattend zet het Rijk in op drie prioriteiten, namelijk:

1. Sport en bewegen in de buurt
2. Werken aan een veiliger sportklimaat
3. Uitblinken in sport

Daarnaast omarmt het kabinet de Olympische ambitie van en het streven om de Olympische en Paralympische Spelen in 2028 naar Nederland te halen.

Ad 1. Sport en bewegen in de buurt

De ministeries VWS en OCW hebben het programma 'Sport en Bewegen in de Buurt' vastgesteld. Dit is een programma voor de periode 2012 t/m 2016. Het programma moet leiden tot meer sportdeelname en tot een gezonde en actieve leefstijl. Onderdelen van dit programma zijn:

- Buurtsportcoaches

Er is een nieuwe financiële impuls voor gemeenten om combinatiefuncties, werkzaam als buurtsportcoaches, op lokaal niveau in te zetten. Deze impuls is aanvullend op de bestaande succesvolle Impuls brede scholen, sport en cultuur en daarbij horende combinatiefuncties. Beide impulsen worden gecombineerd en dragen vanaf 2012 de naam: 'Brede impuls combinatiefuncties'. Van gemeenten wordt verwacht dat zij zich inspannen om extra combinatiefuncties, werkzaam als buurtsportcoaches, in dienst te (laten) nemen. Een dergelijke functie kost gemiddeld € 50.000 op jaarbasis. Gemeenten ontvangen hiervoor via een decentralisatie-uitkering in het Gemeentefonds een bedrag van € 20.000 (40%) per fte en moeten zorgen voor cofinanciering van € 30.000 (60%) per fte. Gemeenten zijn vrij om de noodzakelijke cofinanciering rond te krijgen.

Situatie gemeente Dalfsen

Op basis van de regeling Impuls brede scholen, sport en cultuur zijn in de gemeente Dalfsen voor een periode van twee jaar in totaal 2,6 fte combinatiefunctionarissen actief, waarvan 2,0 fte voor Onderwijs & Sport en 0,6 fte voor Onderwijs & Cultuur. Dit betekent dat in de gemeentebegroting voor de komende jaren hiervoor geen middelen zijn opgenomen. Wel zijn de combinatiefunctionarissen nog volop aan de slag. Dit omdat zij later zijn gestart en sprake is van een afgesproken projectduur van twee jaar. De inzet van 2,6 fte is voor de gemeente Dalfsen de minimale inzet om voor deze regeling in aanmerking te komen. Als het niet lukt om de benodigde cofinanciering van 60% per fte beschikbaar te stellen dan komt de rijksbijdrage te vervallen en stoppen de activiteiten.

- inhoudelijke evaluatie inzet combinatiefunctionarissen Onderwijs & Sport

De inzet van de combinatiefunctionarissen Onderwijs & Sport vindt voor 75% plaats in het bewegingsonderwijs op scholen en voor 25% voor het vergroten van sportdeelname, met name via het naschools sportaanbod. Doel inzet van deze combinatiefunctionarissen is een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs van basisscholen en het vergroten van de sportdeelname door de jeugd. De combinatiefunctionarissen hebben een methode bewegingsonderwijs ontwikkeld en uitgewerkt die door alle scholen wordt gebruikt. Ze zijn bezig met verfijning van deze methode en hebben daarnaast gezorgd voor een zo efficiënt mogelijk gymnastiekrooster en gebruik van gymnastiekmaterialen waardoor de beschikbare tijd voor bewegingsonderwijs zo optimaal mogelijk wordt gebruikt. Hiernaast coachen de combinatiefunctionarissen de groepsleerkrachten. Duidelijk is dat deze nieuwe methode met uitleg een kwaliteitsimpuls geeft aan het bewegingsonderwijs. Hiernaast hebben de groepsleerkrachten een klankbord en krijgen tips voor de invulling van het bewegingsonderwijs. Het vergroten van sportdeelname vindt met name plaats via het naschools sportaanbod. Op basis van overleg met sportverenigingen bieden inmiddels verschillende sportverenigingen kinderen kennismakingslessen aan. Kinderen kunnen zich hier via de website activity4kids voor aanmelden. De kennismakingslessen door acht sportorganisaties hebben bij deze organisaties inmiddels geleid tot een toename van 21 jeugdleden. Qua financiën is de verwachting dat de beschikbare middelen toereikend zijn voor de duur van de projectperiode tot en met april 2013.

- inzet combinatiefunctionarissen Onderwijs & Sport na april 2013

Vanaf de start van de combinatiefunctionarissen hebben wij aan schoolbesturen aangegeven dat voor eventuele voortzetting geen gemeentelijk budget beschikbaar is. Om duidelijkheid richting combinatiefunctionarissen te geven, moesten schoolbesturen begin oktober 2012 mededelen of zij bereid zijn de benodigde jaarlijkse bijdrage van € 3.000 per school beschikbaar te stellen. Uit besluitvorming door de schoolbesturen blijkt dat zij de inzet van de combinatiefunctionarissen waardevol vinden, maar dat vanaf het begin duidelijk was dat het ging om een tijdelijke periode en dat zij niet bereid zijn de gevraagde bijdrage per school beschikbaar te stellen. Ook de inzet door de combinatiefunctionarissen voor vergroting sportdeelname is voor de duur van twee jaar. Dit betekent dat ook hiervoor geen structureel budget beschikbaar is. Door het bekende gezicht van de combinatiefunctionarissen op scholen is er een goede ingang om kinderen te informeren over het naschools sportaanbod. Wat opvalt is dat verschillende sportverenigingen zelf een bestaand aanbod hebben en geen behoefte hebben om hieraan mee te doen. Ook blijkt dat verschillende sportverenigingen wel sportkennismakingslessen willen aanbieden, maar dat het vinden van benodigd kader op de gevraagde tijden niet altijd makkelijk is. Waar mogelijk ondersteunen de combinatiefunctionarissen hierbij. Ook lijkt het aanmelden via een website voor

verschillende kinderen een drempel en vraagt het bijhouden van de website de nodige tijd. Duidelijk is wel dat de sportkennismakingslessen leiden tot meer leden van voor verenigingen.

Conclusie: om de inzet van de combinatiefunctionarissen Onderwijs & Sport, inclusief 25% voor vergroting sportdeelname, voort te kunnen zetten, betekent dit dat een structurele bijdrage van € 70.000 noodzakelijk is.

- Sportimpuls

Hiernaast is sprake van de Sportimpuls. Dit is een subsidieregeling die lokale sport- en beweegaanbieders financieel ondersteunt bij de opzet van activiteiten die ze ondernemen om meer mensen te laten sporten en bewegen. Deze activiteiten bestaan uit het ontwikkelen en aanbieden van sportactiviteiten, op basis van succesvol sport- en beweegaanbod voor mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen. Gemeenten mogen geen aanvraag indienen, maar wel moet afstemming met de gemeente plaatsvinden. Wel is samenwerking tussen verschillende organisaties van belang. Deze regeling loopt tot 2016.

Situatie gemeente Dalfsen

In 2012 was de eerste mogelijkheid voor organisaties om aanvraag in te dienen. Twee organisaties hebben een aanvraag ingediend, waarvan er één is goedgekeurd.

Ad 2. Werken aan een veiliger sportklimaat

Het actieplan Naar een veiliger sportklimaat heeft als doel de komende jaren gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag in en rond de sport te voorkomen en aan te pakken. Dit wordt uitgevoerd door sportbonden en sportverenigingen in Nederland. De KNVB, KNHB en NOC*NSF zijn vanuit de sport de trekkers van het programma dat loopt tot en met 2016.

Top 10 actiepunten van het actieplan zijn:

1. Sportbrede aanpak van excessen in de sport, in samenwerking met politie/justitie;
2. Effectief tuchtrecht van goede kwaliteit voor elke sportbond;
3. Voor elke wedstrijd een competente scheidsrechter, speciaal getraind in weerbaarheid;
4. 7.500 verenigingsbesturen maken zich hard voor het thema Sportiviteit & Respect in hun sport;
5. 25.000 trainers, coaches en jeugdleiders zijn opgeleid op het gebied van sociaal pedagogische vaardigheden en kunnen beter omgaan met ongewenst gedrag;
6. 5.000 sportverenigingen hebben een traject doorlopen ter verbetering van hun sociaal pedagogisch klimaat;
7. 5.000 sportverenigingen communiceren expliciet met sporters en ouders over gewenst gedrag op en rond het veld;
8. Alle risicovolle sportverenigingen worden succesvol begeleid;
9. Topsporters zetten zich in als ambassadeur;
10. Spelregels die een positieve invloed op het spel hebben worden breed uitgedragen.

Ad 3. Uitblinken in sport

Het kabinet staat achter de ambitie van de sportsector om Nederland tot de beste tien topsportlanden van de wereld te laten horen. Deze top-10 ambitie geldt als leidraad voor topsportprogramma's die in aanmerking komen voor subsidie van de Rijksoverheid.

2. Provinciaal beleid

Vanuit provinciaal beleid is er geen specifiek geformuleerd sportbeleid. Duidelijk blijkt dat de provincie meer koerst richting de eigen kerntaken. Op basis van het hoofdlijnenakkoord "De kracht van Overijssel 2011 – 2015" koerst de provincie voor sport op stroomlijning steunfunctie (beter inspelen op wat lokaal speelt) en koerst de provincie op ondersteuning Olympisch plan 2028, waarbij sprake is van twee speerpunten, namelijk: wat is nodig voor de aanloop naar 2028 en samenwerking met provincie Gelderland om te koersen op een Oost-Nederlandse component voor de Olympische infrastructuur. Hiernaast zijn er provinciale subsidiemogelijkheden op het gebied van sociale kwaliteit en Kulturhuzen.

Uit de laatst beschikbare informatie blijkt dat de provincie Overijssel niet meer koerst op een Oost-Nederlandse component voor de Olympische infrastructuur, maar wel op de breedtesportambitie van 75%.